1848. **N°. 81.**

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 10 October.

De tijdelijke Minister van Financiën, als daartoe gemagtigd bij Koninklijk besluit van den 3 October 1848, (Staatsblad no. 58), in uitvoering van de Wet van 18 Dec. 1845 (Staatsblad no. 90), brengt mits deze ter algemeene kennis:

1°. Dat van *Maandag den 23 tot en met Zaturdag den 28 October aanstaande*, alsmede nog op *Maandag en Dingsdag den 30 en 31 dier maand*, bij de Nederlandsche Bank en bij de Betaalmeesters in de Arrondissementen, met uitzondering van dien te *Amsterdam*, op de gewone kantooruren, ter inwisseling kunnen worden aangeboden:

De oude voor 25 centen koers hebbende schellingen en zesthalven en de één vierde guldens;

2°. Dat de intrekking van de voorzeide muntstukken zal plaats hebben tegen nieuwe zilveren munten, — tegen muntspecien volgens de Wet van den 28 September 1816 (*Staatsblad* no. 50) en de daarop gevolgde Wetten geslagen, of ook tegen munt-biljetten van *f* 10 of *f* 5, volgens de Wet van den 18 December 1845 (*Staatsblad* no. 90) daargesteld;

3°. Dat bij tijdelijke ongenoegzaamheid der kassen, door de Betaalmeesters zullen worden afgegeven, bewijzen op de Nederlandsche Bank te *Amsterdam, bij vertoon* aldaar betaalbaar als bij § 2 vermeld; of bewijzen bij hen zelven mede in dier voege betaalbaar, *vijf dagen na dato*; en [illegible] der specien te doen;

4°. Dat de Ontvangers der Belastingen, de inwisseling zullen bevorderen, door overneming tot en met den 30 October aanstaande, van de voorgemelde buiten koers gestelde specien tegen andere, *zoo veel hunne kassen dit toelaten*;

5°. Dat de oude voor 25 centen koers hebbende schellingen en zesthalven en de één vierde guldens, met den 29 October aanstaande, buiten omloop worden gesteld, en dientengevolge niet meer in betalingen voor de Schatkist zullen aangenomen worden, noch door de Ingezetenen zullen behoeven te worden aangenomen.

's Gravenhage, *den 4 October* 1848. *De tijdelijke Minister voornoemd*, VAN BOSSE.

De GEDEPUTEERDE STATEN van *DRENTHE*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat op de najaarsmarkt te *Ruinen*, welke invalt op den 13 October e.k. geen **rundvee** hoegenaamd zal worden toegelaten, uithoofde de besmettelijke longziekte in die gemeente is uitgebroken. *Gedeputeerde Staten voorn.*,

Assen, VOS, L.P.n VL.

7 *Oct.* 1848. *Ter Ordonnantie van Dezelve*,

W. H. HOFSTEDE, JR.

De GOUVERNEUR der Provincie DRENTHE,

Brengt door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de werken aan de brug, gelegen over het **SCHIPBORGERDIEP** in den weg van *Assen* naar *Zuidlaren*, zooverre zijn gevorderd, dat de passage daarover met rijtuigen van af woensdag den 11 dezer wederom zal kunnen plaats hebben.

Assen, *De Gouverneur voornoemd, afwezig*,

9 *Oct.* 1848. *Het Lid van Gedept. Staten*, VOS.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof van Drenthe, belast met het afnemen der examina van de Adspiranten voor het Notaris-ambt, berigt: dat zij tot dat einde zal vaceren op maandag den 27 November 1848, des voordemiddags te tien ure en zoo noodig op volgende dagen, aan het locaal van gemeld Geregtshof, zullende zij, die tot het bedoelde examen verlangen te worden toegelaten, zich bij een verzoekschrift aan haar moeten aanmelden, vóór of op den 11 November eerstkomende, met overlegging van de stukken, gevorderd bij art. 13 der wet op het Notaris-ambt van den 9 Julij 1842 (Staatsblad no. 20).

Assen, 6 *October* 1848. *De Commissie voornoemd*,

B. SERVATIUS. W. TONCKENS,

J. H. WESTRA.

De Betaalmeester in het Arrondissement Assen brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende deze maand en de maanden November en December 1848, ten zijnen kantore worden voldaan de pensioenen ten [illegible] den Staat, over de [illegible] maanden dezes jaars. A. MENNEGA, pp.

Assen den 4 October 1848.

Nederland.

De Dubbele Tweede Kamer heeft de maandag begonnen beraadslaging over de Grondwetsherziening onafgebroken voortgezet en zaturdag ten einde gebragt. Zij heeft alle de XII Ontwerpen aangenomen.

Onder de sprekers, die woensdag aan de algemeene beraadslaging deelnamen, was de hr *Vos*. Ziehier zakelijk den inhoud zijner rede:

„Met uitzondering van een enkel, zal hij zich met al de ontwerpen vereenigen. Die uitzondering betreft het 1ste hoofdstuk en wel omdat daarin aan de wetgevende magt 't regt wordt opgedragen om provincien te splitsen of te vereenigen. Hij deelt niet in de overtuiging dat daartoe noodzakelijkheid bestaat, en zal daartoe dus niet medewerken. De tegenwoordige grondwet heeft aan de onderscheiden provincien een onafhankelijk bestaan verzekerd. Wordt de thans voorgestelde bepaling goedgekeurd, dan zullen bij de kleine provincien voortdurend vrees en onrust bestaan, dan zullen alle lust en ijver tot vooruitgang verflaauwen. Wanneer hij de provincie Drenthe, waaruit hij is afgevaardigd, nagaat, waar onder de bestaande grondwettelijke bepaling de bevolking bijna met de helft is toegenomen, en voor nog zoo veel ontwikkeling vatbaar is, wanneer 't vooruitzigt op kanalisatie zal zijn verwezenlijkt; wanneer hij dat alles nagaat, ziet hij geene noodzakelijkheid tot vereeniging. Deze zal, zegt men, bezuiniging opleveren: doch, hoe gaarne hij ook tot be-

zuiniging zou medewerken, deze bezuiniging is uiterst gering, als men nagaat, het meerder getal ambtenaren, dat door eene vereeniging zou moeten worden aangesteld. De geldelijke voordeelen zijn veel te gering tegenover de werkelijke nadeelen. De regering heeft de verzekering gegeven, dat het tijdstip der vereeniging als nog ver in de toekomst liggende moet worden beschouwd: dit levert echter geen genoegzamen waarborg op, dat niet spoedig eene volgende regering zoodanig voorstel zal doen. In dien stand van zaken kan hij aan Hoofdstuk I zijne stem niet geven."

Ten slotte sprak de minister van justitie; hij zeide hoofdzakelijk 't volgende:

Men bedenke het wel, dat thans *één* stem voor drie telt en dat eene geringe minderheid alles wat dusver is verrigt, geheel ongedaan kan maken. Indien 100 leden aanwezig zijn, zijn er slechts 26 stemmen noodig om te verwerpen en de grondwets-herziening te doen vallen. Maar wat zal dan de uitkomst zijn? Dit ministerie was bijna uitsluitend geroepen, om eene vrijzinnige grondwetsherziening aantebieden. Welnu, het zal noodwendig aftreden; maar waaraan zal zich een nieuw ministerie moeten hechten, als hier de voorstellen met eene minderheid verworpen worden? 't Moeijelijke werk is nu tot dat uiterste genaderd; maar ZExc. moet het allen, hier tegenwoordig, ernstig op 't hart drukken, hoe zij naderhand over hunne afkeurende stem zullen denken, wanneer zij eenmaal de vergadering verlaten en met 26 à 30 stemmen verworpen hebbende, een toestand zullen hebben doen geboren worden, in welken men niet meer weten zal, aan wien zich te wenden. ZExc. wil het gevraagd hebben, of men dit met de hand op 't hart doen kan, daar waar de overtuiging bestaat van 't vele goede in de voordragten opgenomen. Bestaat die overtuiging niet, dat men dan verwerpe, als men meent daardoor eene dienst aan zijn vaderland te bewijzen!

Menigmaal is de regering tegengeworpen, dat veel van 't voorgedragene bij wijze van schikking is tot stand gekomen. 't Heeft hier en daar niet aan bespottende benamingen ontbroken; maar ZExc. werpt die beschuldiging van zich af, ofschoon hij er steeds op uit was, om de verschillende meeningen zoo veel mogelijk te vereenigen. Maar is dat transactie? Heeft de regering gezegd: geef mij art. 2, ik zal u art. 3 geven? Neen, 't ministerie is er op uit geweest, om overal licht optesporen en licht te ontvangen; bepaaldelijk is dit 't geval geweest bij den Raad van State. Door tusschenkomst van dat collegie zijn er aanmerkelijke wijzigingen in 't oorspronkelijke werk gebragt. De discussiën van dien raad zijn door den koning zelf voorgezeten; alle opmerkingen zijn in Hds tegenwoordigheid gegeven en alles is bij herhaling overwogen. Men heeft overigens licht geput uit de menigvuldige petitiën, uit geschriften van deskundigen; en daar, waar men werkelijk overtuigd werd, heeft de regering zich gehaast toetegeven aan beter inzigt. Soms is op de aanmerkingen van een enkel lid bij de discussiën of in de verslagen, eene wijziging voorgedragen, en de regering heeft gemeend, zoo als het eerlijke lieden betaamt, daar, waar hare overtuiging gevestigd werd, vroegere meening optegeven. Dat is geene transactie; maar dat is zich onderwerpen aan de rede en het gezond verstand. Met redenen is er gestreden, anders niet. O! dat men zich toch geruststelle; er is geene strekking van republikeinschen aard in deze voordragten; geene aanranding der koninklijke magt. Integendeel, er is veeleer *uitbreiding* dier magt. 't Is hier de plaats niet om te twisten van waar 't souverein gezag afkomstig is; genoeg, wij hebben een koning uit een stamhuis, dat naauw aan onzen roem en onze lotgevallen verbonden is, en behalve de bekende prerogatieven der kroon in de bestaande grondwet opgenomen, heeft de koning thans regten gekregen, die hij niet had. Vooreerst de magt om de Kamers te ontbinden; dat is van zeer groot gewigt. Wat toch is de toestand onder de bestaande staatswet? De koning doet een voorstel overeenkomstig 't advies van al zijne ministers, het wordt ondersteund zoo in als buiten de Kamer; maar nu wordt het door de Kamer met 1 of 2 stemmen verworpen; welnu, de koning moet bukken voor die uitspraak. Thans echter kan in zoodanig geval eene nieuwe vertegenwoordiging opgeroepen worden; — en dan spreekt men nog van vermindering van 't monarchaal gezag?

Een ander punt, dat ter sprake kwam, was *bezuiniging*. Vooreerst moet ZExc. in 't algemeen opmerken, dat, waar aan 't volk regten en vrijheden worden toegekend, waar vrijzinnige instellingen bestaan, dit ook geld kost. Er is geen goedkooper regering, dan eene despotieke; maar gelukkig, die verlangt men niet meer. En waarin zou dan die bezuiniging, voor zoover de grondwet betreft, moeten bestaan? Men noemde drie onderwerpen: 't inkomen der kroon den Raad van State en de Eerste Kamer. Nopens 't eerste zal ZExc. alleen dit zeggen: Als in de grondwet de civiele lijst des konings gesteld wordt op de som, thans daarin voorkomende, dan doet het volk niets meer dan het aan ZM. schuldig is. Dit is gemakkelijk uitterekenen. In 1795 werd het goed van 't huis van Oranje geconfisqueerd. Die goederen leverden een jaarlijksch revenu op van *f* 600,000; dat vertegenwoordigt een kapitaal van 12 millioen. Negentien jaren lang heeft de staat de vruchten van dat kapitaal getrokken; die vruchten nogmaals tot kapitaal gebragt, is wederom 12 millioen. Wanneer nu 't huis van Oranje in 1814 gevraagd had: geef mij terug hetgeen gij mij schuldig zijt, hetgeen gij mij hebt afgenomen, en dat destijds door elk eerlijk patriot onder de bataafsche republiek, eene schandelijke spoliatie werd genoemd, dan had er teruggegeven moeten worden een kapitaal van 24 millioen. Maar nu is er meer. Ieder weet, wat er met de Domeinen is voorgevallen; hoe de tegenwoordige koning, om die uit de *Maatschappij van Volksvlijt* te Brussel lostekrijgen, heeft moeten afstaan zijn paleis als prins van Oranje in eigendom bezeten te Brussel en de goederen van Tervuren, die hij met zijn bloed gekocht had. Na deze uiteenzetting gelooft ZExc. dat men overtuigd zal zijn, dat dit inkomen der kroon voor geene vermindering vatbaar is. Wat den Raad van State betreft, als men hem supprimeert, zal 't werk, door dat collegie verrigt, elders moeten gedaan worden; bij de diverse departementen zal men dan adviseurs moeten hebben, misschien meer uitgeven en een ligchaam verliezen van groote nuttigheid.

Nopens de *Eerste Kamer* komt alleen de vraag te pas, of ze nuttig en noodzakelijk zij? Bij hoofdstuk III zal ZExc. daarover gewagen; maar nu wil hij alleen zeggen, dat, in de veronderstelling der noodzakelijkheid, men geene Kamer tot minder prijs kan zamenstellen. Neen, ZExc. kan er niet genoeg op drukken: de bezuiniging, die ook de regering ernstig wil, moet een *uitvloeisel* zijn van de gewijzigde grondwet, en ten betooge, dat dit 't geval is, verwijst ZExc. naar hetgeen in de Memorie van Beantwoording op justitie, financiën en andere onderwerpen is te kennen gegeven.

Sprekende van de bevoegdheid om provinciën te vereenigen en hare grenzen te veranderen, merkt ZExc. vooreerst op, dat de koning is Koning der Nederlanden, niet der vereenigde provinciën; dat Nederland is een en ondeelbaar, en de provincien zijn niets anders dan administrative onderdeelen; maar de koning moet door de grondwet zelve 't middel hebben om, wanneer hij zulks raadzaam oordeelt, verandering in die administratieve indeeling te maken. Zij die verdedigen de souvereiniteit van 't Huis van Oranje, kunnen niet anders dan te gelijk verdedigen de bevoegdheid van den koning der Nederlanden, om de provincien te vereenigen of te splitsen of hare grenzen te wijzigen. De aanleiding daartoe kan stoffelijk en zedelijk zijn. Stoffelijk, wanneer door eene of andere calamiteit een deel eener provincie onverhoopt van 't andere afgetrokken wordt; en ook omgekeerd door verwezenlijking van uitgebreide plannen om een gedeelte der zee intedijken, om aanzienlijke plassen tot vruchtbaren grond te maken. Wanneer een van beide gebeurt en de provincien ten gevolge daarvan, nieuwe grenzen bekomen moeten, dan zou er telkens eene herziening der grondwet noodig zijn. Is 't dan niet beter, dat de bevoegdheid thans in de grondwet worde opgenomen? Maar zedelijk kan die aanleiding ook zijn. Er zijn toch voorbeelden, dat vroeger zeer bevolkte streken thans meer ontvolkt zijn en dat met andere 't om-

gekeerde plaats heeft. Ook dan zou eene vereeniging niet dan heilzaam kunnen zijn. Vraagt men of eene vereeniging tot groote bezuiniging zou leiden, dan gelooft ZExc. met de commissie van 17 Maart, met de ministerien van 25 Maart en 13 Mei, daarop ontkennend te moeten antwoorden, en uit dat oogpunt beschouwd, is het ook niet ter sprake gekomen, zelfs niet in deze kamer, met uitzondering welligt eener enkele stem. 't Ministerie gelooft dan ook niet, dat er eenige verandering in de verdeeling der provincien komen zal, anders dan door oorzaken van stoffelijken aard. ZExc. bestrijdt vervolgens de meening, als zou de onzekerheid nopens dit punt hinderlijk zijn aan de uitvoering van groote werken in eene of andere provincie. Strekken dan niet groote werken tot bevordering van algemeene en niet van provinciale welvaart? En zou bij vereeniging eener streek lands met het nabij gelegen gedeelte, de welvaart der streek, waar de werken begonnen waren, lijden? Wij hebben, zoo besluit ZExc. op dit punt, eene algemeene wetgeving en algemeene belastingwetten, alleen de huishoudelijke administratie is afgedeeld, en daarom, maakt gerust uwe groote werken; zij zullen de welvaart van 't algemeene vaderland bevorderen.

Daarna is Ontwerp I aangenomen met 96 stemmen tegen 17. Tegen stemden de HH. *Cock*, *van Leeuwen*, *Bijleveld* uit Zeeland, *Egter*, *Vos*, *Bijleveld* uit Gelderland, *Verweij-Mejan*, *D. Hooft*, *d'Ablaing van Giessenburg*, *Cats*, *Nienhuis*, *van Reede van Oudshoorn*, *Modderman*, *van Hogendorp*, *Kien*, *van Nagell*, *Nap*.

In de volgende zittingen zijn aangenomen:
Ontwerp II, *van den Koning*, met 100 tegen 14 stemmen,
Ontwerp III, *van de Staten-Generaal*, met 92 tegen 22,
Ontwerp IV, *van de Provinciale Staten*, met 100 tegen 14,
Ontwerp V, *van de Justitie*, met 112 tegen 2,
Ontwerp VI, *van de godsdienst*, met 98 tegen 16,
Ontwerp VII, *van de financien*, met algemeene stemmen,
Ontwerp VIII, *van de defensie*, met 110 tegen 4,
Ontwerp IX, *van* [illegible]
Ontw. X, *van onderwijs en armwezen*, met 108 tegen 5,
Ontwerp XI, *van veranderingen*, met 109 tegen 4,
Ontwerp XII, *addit. artikelen*, met 92 tegen 21 stemmen.

Aan 't slot der beraadslaging herinnerde de minister van binn. zaken, dat nu juist acht jaren geleden, den 7 Oct. 1840, koning *Willem I* eene proclamatie uitvaardigde, waarbij hij den schepter overdroeg aan zijn zoon. Zoo groot, zeide Z.Exc, was de eerbied des zoons voor den grijzen vader, dat hij dien schepter, zoolang hij kon, onveranderd in waarde hield: dit meende hij zijn vader, zijn volk verschuldigd te zijn; veel was er noodig om hem te overtuigen dat die schepter niet meer deugde om 't heil des volks te bevorderen; eens daarvan overtuigd, komt hij nu van 't volk en van U een nieuwen schepter vragen."

ZM. heeft tot vervulling der opengevallen plaatsen in de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tot leden dier kamer benoemd mr *P. G. Sevenstern*, procureur-generaal bij 't hof van Groningen, en graaf *O. A. van Bijlandt*.

ZM. heeft benoemd tot ijker van 't vaatwerk te Meppel *S. M. van Rijnbach*, thans commies en roeijer bij 's rijks belastingen aldaar, ter vervanging van wijlen *P. Voorthuis*.

Ds *Proes*, pred. bij de ned. herv. gemeente te Leeuwarden, heeft 't beroep naar 's Hage afgewezen.

Te Aalten is, bij gelegenheid eener vergadering van leden der Geldersche Landbouwmaatschappij, eene wedploegerij gehouden. Een Graafschapsche verbeterde ploeg zonder voorstel, werd vereerd aan den besten ploeger, en aan den naastbijkomende een grondroerder of ondergrondsploeg van hoogst eenvoudige zamenstelling. Daarna is onder de leden een verbeterde Brabandsche of Vlaamsche voetploeg met gegoten ijzeren zoolbalk verloot. Hier is dus door de zorg der leden, hoogstwaarschijnlijk de kiem gelegd tot [illegible] zoo noodzakelijke verbetering in de aldaar gebru[illegible] raderploegen: want niet alleen werden de verbeterde ploegen vertoond, maar ook werd daadwerkelijk aan de talrijk toegestroomde menigte bewezen dat deze werktuigen tot de voortreffelijkste in hun soort behoorden.

De hr van *Ittersum* te Groningen is van regeringswege aangeschreven, dat hij, als bekleedende twee winstgevende posten, in strijd met een bestaand Koninklijk besluit, moet aftreden als postdirecteur aldaar of als burgemeester der stad; hij zal, verzekert men, laatstgenoemde betrekking verlaten, die hij sedert een jaar tot algemeen genoegen vervult. Den 4 was hij door 't kiescollegie met algemeene stemmen tot lid van den stedelijken raad gekozen.

Prof. *Ackersdijk* te Utrecht heeft een cursus over de beginsels der *staatshuishoudkunde* geopend voor de schoolonderwijzers aldaar. Naar mate 't volk meer invloed erlangt op 't algemeen bestuur, wordt het meer wenschelijk, ja noodzakelijk, dat reeds bij 't opkomend geslacht vooroordeelen bestreden en juiste begrippen gevormd worden over volks- en staatshuishouding. Eere zij den onderwijzers, die de behoefte gevoeld hebben, en den hoogleeraar die ze tracht te vervullen. De bijeenkomsten hebben telken 14 dagen savonds plaats.

Assen, 9 October.

Er is weer sprake van 't aanleggen van een spoor[illegible] van engelsche ondernemers, en strekt om van Herlingen naar de Nieuwe Schans, met een zijtak door Drenthe naar Utrecht, een spoorweg aanteleggen, die in verband gebragt met reeds bestaande duitsche spoorwegen, tot eene verbinding der Noordzee met de Middellandsche Zee en daardoor, onder andere voordeelen, ook tot bespoediging van den indischen overlandpost zou leiden. De ontwerpers verzekeren de tot daarstelling van dien spoorweg benoodigde fondsen, geraamd op ƒ 40,000,000, te zullen kunnen bijeenkrijgen, en hebben reeds stappen tot verkrijging der concessie gedaan en met autoriteiten alhier zich in betrekking gesteld.

Ten aanzien van de longziekte in dit gewest verneemt men, dat abusievelijk in ons vorig nummer gemeld is, dat te Echten nog drie zieke runderen van *A. Dijkman* en een van *D. S. Bosman* zouden zijn afgemaakt, zijnde integendeel een ziek rund van *A. Dijkman* gestorven, terwijl een ziek rund van *Bosman* en twee van *Dijkman*, tengevolge van aangewende aderlatingen, aanvankelijk aanmerkelijk zijn gebeterd, zoodat dezelve met graagte weder voedsel tot zich nemen en ook weder herkaauwen, welk een en ander zij opgehouden hadden te doen. Te Dwingelo zijn nog twee zieke koeijen van *J. J. Bloemerts* afgemaakt. Te de Wijk is mede de longziekte uitgebroken onder de runderen van de wed. *C. v. d. Wetering*, die omstreeks 50 runderen zoo groot als klein bezit. Ook hier zijn de noodige voorzorgmaatregelen tegen verdere verspreiding genomen. Zoowel bij de zieke als bij de gezonde runderen, die met de zieken in aanraking zijn geweest, wordt het aderlaten als voorbehoedmiddel en als geneesmiddel aanbevolen.

Den 7 is *K. J. Slomp*, landbouwer te Haakswold onder Ruinerwold, in eene sloot achter zijn huis dood gevonden; hij leed aan toevallen, en is daardoor denkelijk in 't water geraakt.

In de openbare vergadering van 't Departement Assen der Maats. *tot Nut van A.*, zondag jl. gehouden, is door Ds *Pareau*, lid van 't bestuur, met eene toespraak, aan *Melchior Evers*, weversknecht alhier, uitgereikt een geschenk van *f* 5, hem door de Maatschappij toegekend, als hebbende met eigen gevaar een kind bij de klapbrug alhier, in dit voorjaar uit het water gered.

In den nacht van 4 op 5 dezer zijn, door middel van uitwendige braak, onder de gemeente Borger, drie diefstallen gepleegd, nml. te Drouwen, in de woning van de weduwe *Enning* en die van *Geert Eding*, en later in die van *Jan Weggers Meijering*. Het gestolene bestond meerendeels in eetwaren en was slechts van zeer geringe waarde.

Te Meppel zijn de lessen op de *Bouwkundige Teeken- en Rekenschool*, opgerigt door het aldaar gevestigd departement der Maats. *tot Nut van 't A.*, den 2 dezer hervat, en zullen gedurende zes maanden, 5 malen 's weeks, 's avonds van $7\frac{1}{2}$ tot 9 uur, gegeven worden; er zijn reeds 35 jongelieden toegelaten. 't Verslag over den vorigen cursus besluit met de opmerking: „dat deze inrigting hoe langer hoe meer aan haar doel beantwoordt, en dat dit doel, de oefening van 't oog, de vorming van den smaak en de ontwikkeling van 't verstand, in één woord, de beschaving en ontwikkeling van den ambachtsstand, zonder twijfel onder de *goede* zaken behoort geteld te worden, en dus ten volle bij voortduring de behartiging waardig is van allen, die *ware* beschaving en vooruitgang op prijs stellen en wenschen te bevorderen."

Op de najaarsmarkt, den 6 dezer te Beilen gehouden, waren aangebragt 373 runderen, 392 varkens, 1214 schapen; de handel in runderen was vrij levendig, de varkens waren duur en de schapen zijn op een klein getal na alle verkocht.

Heden heeft de Arrondissements-Regtbank, te Assen, uitspraak gedaan in zake tegen *David Philips van Rhijn*, beschuldigd van opligterij door middel van omruiling van een huurlot, waardoor hij zich in het bezit van *f* 8,500 zou hebben gesteld, en hem vrijgesproken bij gemis van wettige bewijsmiddelen. Zijne verdediging is door den Heer Mr. *C. Hiddingh* voorgedragen. Men verneemt, dat 't Openbaar Ministerie van het vonnis zal appelleren.

Buitenland.

Volgens berigt van de Kaap de Goede Hoop d.d. 30 Julij, heeft het bekende opperhoofd der uitgeweken Hollandsche Boeren, de hr *Andreas Wilh. Jac. Pretorius*, die zich laatstelijk aan gene zijde der Oranjerivier had neergezet, weer eene vijandige houding tegen 't Britsche bewind aangenomen, en zich met verscheiden Kafferhoofden verstaan, om in de eerste plaats de bloeijende kolonie van Natal aantevallen. De krijgsmagt die *Pretorius* reeds op de been had, en die bij Wenberg vereenigd was, werd in de ontvangen berigten van de grenzen op 500 man begroot; doch zij nam dagelijks toe, en men verwachtte, dat hij spoedig 1200 man onder zijn bevel zou hebben. De Britsche bewindvoerders te Wenberg zijn, bij 't uitbreken der oproerige beweging, op 12 Julij, gevlugt, en waren, even als de bevelhebber der Britsche krijgsmagt, majoor *Warden*, bijna gevangen genomen geworden. De gouverneur-generaal heeft 1000 p.st. uitgeloofd aan hem die *Pretorius*, en 500 p.st. aan hem die *Willem Jacobs*, een zijner medestanders, aan de Britsche overheid overlevert; hij heeft troepen en oorlogschepen naar Natal gezonden, en is zelf naar de grenzen vertrokken om de opstandelingen te bestrijden.

Den 5 is bij de Fransche Nat. Vergadering de beraadslaging begonnen over de artikelen der constitutie betreffende *de uitvoerende magt*. De ultra-republikeinsche leden beweren, dat de republiek geen voorzitter hebben moet; de gematigde republikeinen, dat hij door de Nat. Vergadering moet worden gekozen; eene derde partij, bestaande uit de leden die met de republiek niet zeer ingenomen zijn maar er zich voorshands in schikken, willen den president der republiek door 't volk bij algemeene regtstreeksche verkiezing benoemd hebben, in de stille hoop dat dit welligt tot herstel der monarchie zal leiden; generaal *Cavaignac* en de ministers hebben, na lange aarzeling zich aan deze partij aangesloten.

*** De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit, op de weekmarkten van *Assen*, *Koevorden*, *Hoogeveen* en *Meppel*, gedurende de tweede helft der maand Sept. 1848, hebben bedragen, het Ned. mudde: te *Assen*, Rogge *f* $5.33\frac{1}{2}$, Boekweit *f* 4.00; te *Koevorden*, Rogge *f* 4.75, Boekweit *f* 4.50; te *Hoogeveen*, Rogge *f* 5.30, Boekweit *f* $4.22\frac{1}{2}$; te *Meppel*, Rogge *f* 5.05, Boekweit *f* $4.37\frac{1}{2}$.

De zetting van het roggebrood is laatstelijk bepaald:

te *Assen*,	op	den	28 Sept.	de	6	ned.	ponden	44	cent,
te *Koevorden*,	»	»	11 »	»	»	»	»	43	»
te *Dalen*,	»	»	29 Aug.	»	»	»	»	40	»
te *Hoogeveen*,	»	»	26 Sept.	»	»	»	»	41	»
te *Meppel*,	»	»	14 Sept.	»	»	»	»	43	»

Assen, 7 *Oct.* 1848.

Meppel, 5 *Oct.* Rogge *f* 5.10. Boekweit *f* 4.30. Boter $1\frac{1}{2}$ n. pond *f* 1.05. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 14.00.

Zwol, 6 *Oct.* Tarwe oude *f* 9.50 a *f* 9.75, nieuwe *f* 7.75 a *f* 8.75. Rogge 5.10 a *f* 5.50. Boekweit *f* 4.25 a *f* 4.75. Aardappelen *f* 1.50 a *f* 2.20. Boter ned. pond *f* $0.67\frac{1}{2}$ a *f* 0.75, $\frac{1}{8}$ ton *f* 15.50 a *f* 16.00.

Groningen, 6 *Oct.* Tarwe *f* 6.25 a *f* 8.25. Rogge *f* 5.30 a *f* 4.50, nieuwe *f* 4.40. Boekweit, zand *f* 4.50 a *f* 4.30, veen *f* 3.80 a *f* 4.20. Gerst *f* 3.85 a *f* 3.50, knobbe *f* 3.40 a *f* 4.00. Dikke haver *f* 2.45 a *f* 3.35. Voerhaver *f* 2.30 a *f* 2.75. Paardeboonen *f* 4.50 a *f* 5.25. Koolzaad *f* 8.50 a *f* 9.50. Mosterdzaad *f* 8.00 a *f* 11.00. Boterzaad *f* 6.75 a *f* 7.25. Gort grove *f* 6.50 a *f* 7.00, parel 100 ned. pond *f* 10.00 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 34.50. De gesteldheid van onze markt blijft lusteloos. Tarwe, Rogge en Boekweit alleen bij gerijven slepende afgegaan. Garst mede met weinig handel. Beste soorten haver prijshoudend, mindere kwaliteiten niet williger. Boonen minder gevraagd en niet dan lager te verkoopen. Koolzaad mede te vergeefs tot vorige prijzen aangeboden. Gort met weinig handel.

Amsterdam, 7 *Oct.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $44\frac{15}{16}$; dito 3 pct $52\frac{11}{16}$ a 53; dito op rese, 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct $69\frac{7}{16}$ a $\frac{1}{2}$; O.I. leening 4 pct » a »; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct » a »; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Haarlemmerm. $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Aand. Holl. Spoorw. $56\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$.

De laatste helft der week waren onze fondsen, bij weinig handel, prijshoudend.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.